

Po stinjočku

Dobar dan dragi ljudi!

Kako ste? Kako vam grija? Kako vun ide? Sada vi sigurno mislite no da, prvo poznam i drugo je poznato, nek ča je tua treače? Ja vam morem lako pomoći. To je po stinjočku. Ja vam danas kanim naš stinjački jezik i našu stinjačku dušu malo predstaviti.

Jo su Maria Zsifkovits iz Stinjakov. Jo su 16 ljet stara i idem u dvojezičnu gimnaziju u Borti.

Ja znam da je u Gradišću kod Hrvatov mnogo ljudi ki mislu da je to, kako Stinjaki govoru nije pravo ili kako Stinjaki velu poprik. No da, neka tako bude. Ali ja se pitam kako je to moguće, ča se je nam dogodilo. Moja obitelj i ja smo bili u Hrvatskoj na odmoru. U jednoj krčmi smo se s konobarom pominali. Jedna žena je naš razgovor poslušala, je došla k nam i je viknula: "Vi isto pričate kao moja staramajka i moj stariotac. Odakle ste Vi?". No vidite dragi slušatelji, tako poprik naš stinjački jezik ne more biti. Ako imate još malo koli onda ću vam još jedno pripetenje povidati. Oho, ča je to zopet „imate koli“. To nisu kola od auta. Ne, to kod nas znači imati vrimenta. U bivšoj Jugoslaviji su jednoga Stinjaka pitali: „Koliko godina vi imate?“ On je odgovorio: „A, kod nos saki dun šicka.“ Ča je to zopet? Vi bi rekli, „Kod nas svaki dan malo godina curi.“ To je po stinjočku. Mi na Stinjaki imamo mnoge riči od ki neznamo od kuda (odakle) su doašli. Tanjur je kod nas plundič, kofej je kava, bajka je kod nas pealda, a sad najbolje, škornje su u Hrvatskoj cipele, a ciple su kod nos šibice. Zač je to tako, ja ne znam. Zač mi velimo načelniku biroaf, a šečeru cukor to ja znam. To nisu hrvatske riči, to su ugrske. Morit, to je naša rič za možda, su neki riči iz nimškoga, iz ugrskoga ili iz ruskoga. To sve mare bit. Mi tako govorimo, kako nas čube idu. To je još jedna rič ku vi morit nepoznate. Čube su usta.

Na Stinjaki je sve malo drugačije. Ne bolje, ne gorlje, somo druačko. Mi smo jedino selo kej se rečea „Na Stinjaki“ a ne „U Stinjaki“. Naši stari ljudi su tili reč, kad njim ni dobro išlo: „Će bit bolje kad se zakolje.“ Kad se jedan mladi junak zaljubi u jednu divojčicu, onda se na Stinjaki rečea: „On se na nju nosi.“ Ako sve dobro pojde, se oni dva ženu. Da je svadba na Stinjaki, to je jedna fešta, kamo cijelo selo dojde. Onda se vani pred krčmom tunca i jači i pije. Jedna štrofa jedne jačke se ovako počne: „Ne dajte me majka Nimcu niti Uguru, nek me dajte majka, čistomu Hrvatuu!“ Ovdje se čuje, kako smo mi gizdavi na naš hrvatski jezik. Samo

kod narodnih jačak i kod šlagerov se na Stinjaki isto tako jači kotno u drugi seli. Samo kod crikvenih jačkov je malo drugačije. To mare od toga dojt, da naš stari kantor ni poznao note i je napamet igrao kod svete maše. I tako je to sada ustalo. Nek zato oš gluši jako jako lipo.

Po neki ljudi se boju od Stinjakov, drugi opet se prig nas špotaju, a jedan dil misli, Stinjaki su malo primitivni. Nek da je i takokvi ljudi (hvala Bogu) kim se to vidi, kako Stinjaki živu i se pominaju.

So, sad se marun trou povartit, da zgotovim. Jo se ufun, da ste morit ča novoga čuli prik Stinjokov i kako mi govorimo i živimo. O se rečea kuća hiža ili stan, to je kobasica (wuascht). Važno je, da se naša hrvatska rič ne zabi i ne umrea. A oš ništor, ku niste se razumili da marote jednoč knam na Stinjaki dojt i si to se jednoč pogledat.

Jo Vam lipo hvolim, da ste me poslušali. (638 riči)

Maria Zsifkovits

Jezik: gradišćanskohrvatski

Vrst teksta: govor

Broj stranic: 2

Ljeto: 2019.

Škola: Dvojezična savezna gimnazija Borta

Učiteljica: mag.a Yvonne Jandrisits

Predala za datarnicu: mag.a Angelika Kornfeind